

27-28
березня
2023

Цифрова культура: медіаграмотність, соціальна відповідальність, права людини

**Матеріали доповідей та виступів міжнародної
науково-практичної конференції**

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА
ДРАГОМАНОВА | 01601 Україна, м. Київ, вул. Пирогова, 9

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ННІ «Інститут філософії та освітньої політики»
Кафедра соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики**

Цифрова культура: медіаграмотність, соціальна відповідальність, права людини

**Міжнародна-науково практична конференція
27-28 березня 2023 року**

Матеріали доповідей та виступів

**Київ
2023**

УДК 37 (075.8)

ISBN – 9-789-40368-859-2

Цифрова культура: медіаграмотність, соціальна відповідальність, права людини: матеріали доповідей та виступів учасників міжнародної-науково практичної конференції, м. Київ, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 27-28 березня 2023 року. – К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – 74 с.

Друкується за авторською редакцією

*Конференція презентує окремі результати досліджень у межах наукового проєкту
«Медіаграмотність та соціальна відповідальність освітян в умовах інформаційної війни»
(Номер державної реєстрації 0121U001003)*

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір і точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

ISBN – 9-789-40368-859-2

© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

© Автори, 2023

Зміст

Вашкевич В.М. Роль цифрової культури у формуванні медіаграмотності майбутніх педагогів	5
Терепищій С.О. Розвиток системи медіаграмотності в освітньому контексті: наукові підходи до визначення медіаграмотності освітян.....	8
Отрешко В.С. Цифрові інструменти: як користуватися з розумінням та відповідальністю	11
Кузьменко О.М. Міжнародний аспект цифровізації економіки: виклики та можливості	13
Костенко А.М. Трансверсальний розум та розвиток ключових компетенцій ХХІ століття в освіті	15
Єжель І.М. Біологічна освіта в Україні: виклики і можливості у ХХІ ст.	17
Борисенко Т.О. Філософія Дерріда про універсальну картину світу та глобалізацію освіти.....	19
Заїчко В.В. Конструювання ідентичності та влада в епоху цифрових технологій	21
Іванець Н.В. Громадянська освіта та цифрова революція: погляд Ф. Фукуями.....	22
Skouteris D. Challenges of the Digital Age from a Post-Structuralist Perspective	24
Gazdik M. The Social Responsibility of University Institutions: A Philosophy of Education Perspective	26
Мохонько В.А. Практичні кроки для розвитку соціальної відповідальності освітян та трансформативної освіти	28
Wurn J. Academic Social Responsibility: Redefining the Triple Threat in Education	30
Fontanie N. T. The War in Ukraine and the Importance of Cybersecurity Education: Exploring the Landscapes	32
Корольова М.М. Цифрова культура та глобалізація освітнього ландшафту	34
Ніколенко О.О. The Importance of Social Responsibility in the Academic Environment.....	36
Дем'янова О.О. Corporate Social Responsibility: Investing in Health and Education for a Better World.....	38

4. Thórisson K. R., Nivel E. Holistic Intelligence: Transversal Skills & Current Methodologies. 2nd Conference on Artificial General Intelligence (2009). Atlantis Press, 2009. С. 48-49.
5. Терепищій С. О. Проблема універсальної картини світу в структурі розуміння сучасної людини. Вища освіта України, 2015, №3, С. 19-25.
6. Терепищій С. Стандартизація вищої освіти в інформаційному суспільстві. Вища освіта України, 2007, Вип. 3, С. 38-43.
7. Філософія освіти : навчальний посібник. 2-ге видання / за наук. ред. академіка В. П. Андрущенка [та ін.]. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. 348 с.

УДК 1: 37.013.73

Єжель І.М.

*кандидат біологічних наук, старший викладач кафедри біології
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

Біологічна освіта в Україні: виклики і можливості у ХХІ ст.

Україна має багату історію у галузі біології, що охоплює як мікробіологію та генетику, так і екологію та біотехнології. Однак, на сьогоднішній день біологічна освіта в Україні стикається з численними викликами та можливостями.

Одним з найбільших викликів є відставання від світових стандартів та необхідність розвитку нових підходів до викладання біології. Для того, щоб пристосуватись до сучасних вимог, в Україні потрібно активно впроваджувати нові методи навчання, такі як активне навчання, проблемне навчання та змішане навчання. Такі підходи забезпечують більш глибоке засвоєння знань та дозволяють студентам розвивати критичне мислення та навички самостійної роботи.

Ще одним викликом є відсутність доступу до сучасного обладнання та інфраструктури, необхідної для проведення наукових досліджень у біології. У цьому контексті важливо розвивати науково-технічну співпрацю з міжнародними партнерами, що дозволить залучити нові технології та підвищити рівень наукового дослідження у біології.

Проте, біологічна освіта в Україні також має свої можливості. Наприклад, Україна має потенціал для розвитку біотехнологічного сектору та біоекономіки. Для цього необхідно залучати молодих

талановитих вчених, сприяти їхній науковій роботі та підтримувати стартапи в цій галузі.

Медіаграмотність є надзвичайно важливою для біологічної освіти, оскільки сучасний світ є медійним, а біологічні науки займають значне місце в інформаційному просторі. Медіа широко використовуються для популяризації наукових знань та інформування громадськості про різноманітні наукові відкриття, проблеми екології та здоров'я.

Медіаграмотність передбачає здатність ефективно взаємодіяти з медіа-контентом, зокрема засобами масової інформації, соціальними мережами та веб-ресурсами, здатність критично аналізувати інформацію, розрізняти правдиву та неточну інформацію, а також ефективно спілкуватися та висловлювати свої думки через різноманітні медіа-формати.

Для студентів біологічних спеціальностей медіаграмотність є особливо важливою, оскільки багато наукових відкриттів, новин та досліджень відображається в медіа, і важливо знати, як ефективно користуватися цією інформацією та як критично оцінювати її достовірність.

Крім того, медіаграмотність є важливою для розвитку професійних навичок біологів, таких як комунікація зі співробітниками, клієнтами та громадськістю, популяризація наукових знань та допомога громадськості у зрозумінні складних біологічних питань.

Список використаних джерел:

1. Terepyshchyi S., Kostenko A. Mapping the Landscapes of Cybersecurity Education during the War in Ukraine 2022. *Studia Warmińskie*, 2022, T. 59, pp. 125-135.
2. Коршевнюк Т. В. Зміст шкільної біологічної освіти в контексті біологічної науки. *Біологія і хімія в рідній школі*. 2015. Т. 1. №. 107. С. 38-42.
3. Мегем О. М. Методологічні засади генезису шкільної біологічної освіти в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/simpoz6/50.pdf>
4. Мохонько В. А. Розвиток медіаграмотності в школах: досвід України Медіаграмотність та соціальна відповідальність педагогів в умовах війни в Україні: матеріали доповідей та виступів учасників Всеукраїнського круглого столу з міжнародною участю. К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023, С. 35-36.
5. Мохонько В. А. Розширення можливостей критичного мислення: важливість навчання медіаграмотності в школах. *The X International Scientific and Practical Conference «Innovative ways of*

- learning development», March 13–15, 2023, Varna, Bulgaria, 281 p. С. 152.
6. Терепищій С. Стандартизація вищої освіти в інформаційному суспільстві. Вища освіта України, 2007, Вип. 3, С. 38-43.
  7. Терепищій С.О. Причини та витоки глобалізації освітнього ландшафту. Вища освіта України. 2016, №1, С. 22-29.

УДК 1: 37.013.73

Борисенко Т. О.
молодший науковий співробітник
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
м. Хмельницький, Україна

Філософія Дерріда про універсальну картину світу та глобалізацію освіти

В основі світорозуміння сучасної людини лежить проблема універсальної картини світу. Ця картина є продуктом тривалого історичного процесу, який розгортався протягом століть і був сформований різними факторами, включаючи наукові відкриття, технологічні інновації, економічні та політичні трансформації, культурні та соціальні зміни. Проте, незважаючи на свою складність і різноманітність, ця картина справляє глибокий вплив на те, як ми сприймаємо, інтерпретуємо та діємо в світі, і стала центральним компонентом нашої колективної свідомості.

Проблема цієї універсальної картини полягає в тому, що вона має тенденцію уніфікувати та згладити багату різноманітність культурних та історичних традицій, які сприяли її формуванню. Іншими словами, він стирає відмінності та особливості, які роблять кожну традицію унікальною, і зводить їх до спільного знаменника, який можна легко засвоїти та перетворити в товар. Цей процес стандартизації та нормалізації — це те, що Дерріда називає «логікою того самого» і лежить в основі багатьох проблем, з якими стикається сучасне суспільство, включаючи глобалізацію освітнього середовища.

Глобалізація освіти є результатом складної взаємодії економічних, політичних і культурних сил, які змінили світ за останні десятиліття. За своєю суттю він відображає прагнення створити універсальну систему освіти, яка може бути застосована до всіх суспільств і культур, незалежно від їх історичних і культурних особливостей. Це бажання підживлюється вірою в універсальність знань і силу освіти сприяти економічному зростанню, соціальній мобільності та глобальному взаєморозумінню.